

Idrottsminnen

Nr 3 • Augusti 2015

Sture Johansson, Lycksele IF, var den som gjorde första division II-målet mot Marma IF

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Idrottsminnen nr 3 • 2015 • Årgång 24

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap (HIHS)

Hemsida www.hihs.se

Bankgiro: 273-0133

Idrottsminnen

Redaktör: Erik Wiger erik@wiger.net

Conny Forsell conny.forsell@outlook.com

Styrelsen 2015:

Ordförande:	Erik Wiger Yckelsbo Konvaljväg 5 820 40 Järvsö	erik@wiger.net 070-749 00 38
V ordförande:	Leif Styrman Trastvägen 25 824 33 Hudiksvall	ulla.marta@telia.com 070-229 93 00
Sekreterare:	Harry Enestig Hedåsvägen 2 821 30 Bollnäs	harry.enestig@telia.com 0278-156 45 070-547 20 95
Kassör:	Owe Flodin Ed, Morgatan 16 820 41 Korskrogen	flodin.owe@telia.com 0651-221 64 070-56908 31
Ledamöter:	Conny Forsell Växbo 3225 821 95 Bollnäs	conny.forsell@outlook.com 0278-66 61 24 073-758 16 67
	Erling Strandberg Kitte 266 820 70 Bergsjö	0652-170 16 076-822 23 74

Adj. ledam:	Sune Nordh Mossbergsvägen 22 826 36 Söderhamn	sune.nordh@soderhamn.com 070-356 14 10
Suppleant:	Göran Strömbom Hållsta 211 824 93 Hudiksvall	goran.strombom@mbox.lidnet.se 070-533 86 65
	vakant	
Hedersledam:	Olle Hedgren Ringvägen 7C 826 50 Söderhamn	0270-106 89 070-225 77 04
	Carl-Fredrik Spansk Gästrikevägen 11 826 39 Söderhamn	cf.spansk@soderhamn.com 070-637 60 62
Valberedn:	Olle Arvidsson Anders-Pers väg 9 820 40 Järvsö	olle.a@jarvsoif.se 0651-406 51 070-353 94 35
	Ragnar Sundberg Hagtornsvägen 4 824 33 Hudiksvall	ragnar-sundberg@mail10.calypso.se 0650-175 06 070-394 88 42
Hemsida:	Anders Skoglund Djupegatan 15 824 50 Hudiksvall	agskoglund@gmail.se 0650-101 16 070-690 93 01

Redaktören har ordet

Modern idrottshistoria...

skrevs den första helgen i augusti detta år. Söderhamns IF arrangerade Svenska Mästerskapen i friidrott. Det var första gången som friidrottens ”Stora SM” var förlagt till vårt landskap.

”Stora SM” brukar ligga i stora eller mellanstora städer medan terräng-SM, mångkamps-SM och andra ”del-SM” kan förläggas till mindre orter.

Nu var det Söderhamn som var arrangör av ”Stora SM” - den minsta arrangörsorten genom alla år sedan första SM 1896 i Helsingborg.

Många friidrottsledare kritiserade förbundets val av Söderhamn som arrangörstad. Framför allt för att staden har för lite ”bäddar” för de tillresande. Den kritiken var också befogad. Klubbarna fick bo ganska utspritt i landskapet, t.o.m. i Gävle.

Ris blev till rosor

Söderhamns IF visade att de kunde, de var bra. Det blev ett strålande arrangemang i strålande väder.

Grädden på moset var en bankett eller kamratmåltid som Söderhamns kommun bjöd på.

Den bästa i mannaminne med mat och underhållning som gav prov på Hälsinglands förnämliga kultur.

Mera Marma IF.

Förra numret av Idrottsminnen blev något av ett temanummer om Marma IF och fotbollslagets storhetstid.

En som mycket noggrant läste det numret var Sture Johansson från Lycksele. Han råkade få syn på Idrottsminnen vid sitt besök hos HIHS-medlemmen Per Åsgård i Bollnäs på resa ner mot Mälardalen.

- Jag var 19 år och var med och spelade division II-premiären på Marmavallen sista söndagen i juli 1957, berättar han. Vi (Lycksele IF) var stora favoriter. Vi hade ju spelat allsvenskt kval mot GAIS året före medan Marma IF var nykomling i norrtvåan.

Matchen började också mycket bra för hans Lycksele och inte minst för Sture Johansson själv. Han gjorde nämligen 1-0 för Lycksele efter 19 minuter - det första division II-målet på Marmavallen.

- Vi skaffade oss en 3-0-ledning rätt tidigt i matchen och när Marma sedan fick Bertil Svensson skadad och måste spela hela andra halvleken med bara tio man trodde vi nog att matchen redan var avgjord.

Men så blev det nu inte. Marma tog sig samman och körde över Lycksele fullständigt efter paus och vände underläge 0-3 till seger med 5-3.

Så Lycksele IF med Sture Johansson, målvakten Stins-Olle Sandberg och sedermera riksdagsmannen Rune Ångström och inte minst blivande VM-silvermedaljören Sigge Parling i spetsen fick efter slutsignalen sloköra kliva av planen, blåsta på både poäng och segerpremier.

- Vi hade kommit överens om att införa segerpremier från den

säsongen, säger Sture Johansson. 100 kronor för seger på bortaplan, 40 för seger hemma på Tannen (där Lycksele IF spelar sina matcher än idag). Med 3-0-ledning i paus kände vi oss ganska säkra på att vi hade en hundralapp extra i plånboken när vi gick ut för att ”spela av” andra halvleken. Efter Marmas debutmatch i tvåan hann man möta Lycksele IF ytterligare några gånger innan kräftgången inleddes för båda lagen, som idag har det gemensamt att de spelar i respektive distrikts division IV-serier.

Ur Ljusnan 8 maj 1944:

Signaturen Carlo (alias Carl-Olof Halvarsson) efter en match i Södra Hälsingserien, motsvarande dagens division 5:

Marma måste lämna Voxna Walk-over!

”Marma lämnade walk-over mot Voxna sedan gästerna ställt upp till spel på Marma Idrottsplats och domaren blåst upp till spel. Det låter kanske lite slarvigt av Marma att inte meddela Voxna återbud och bespara dem den långa resan ner till brukssamhället, men faktum är att Marmas lagledning inte kunde göra något det tråkiga fallet.

Marma har ju de senaste åren sedan arbetsmöjligheterna, genom fabriken infrusna export begränsats kraftigt, haft stora svårigheter med sitt fotbollslag. Man har i regel varje vår fått ställa nya elvor på benen med stark insats av juniorspelare.”

Längre ner i texten:

”Kring planen stod en handfull tidigare spelare som inte ville spela:
- Vi har blivit lovade jobb på annat håll och vi kommer att spela fotboll där”.

Vidare: Man hade bland annat räknat med att få hem 5 spelare från Kungsbäck (I 14 i Gävle)” och

”Det är väl frågan om inte detta är Marmafotbollens svanesång”.

Nu var det tack och lov inte så. Bara några år senare började Marma IF den framgångsrika klättringen i seriesystemet, upp till Division 2.

Hälsingeguldet 1963:

800-meterslöparen Göran Westberg, Strands IF.

I serien över innehavare av *Hälsingeguldet* har vi nu kommit fram till 1963, då Göran Westberg fick utmärkelsen. Det var en synnerligen välmeriterad löpare som det året utnämndes till Hälsinglands bästa idrottsman.

Landskampsuttagen mot Finland och Norge.

Deltagare i Nordiska Mästerskapen.

Finalplacering vid SM på 400m samt Norrlandsmästare på distansen.

Triangelmatchssegrare på 400m och 800m och i stafett. Trefaldig DM-mästare samt nya distriktsrekord på 400, 800 och 1000m.

Rekordet på 1.50.3 på 800m står sig än idag!

När Göran och jag nu träffas över en bit mat, så glider samtalet lätt över från det ena temat till det andra. Det blir långt ifrån bara idrott, även om vi börjar där.

Göran märkte tidigt, att han hade lätt för löpning. Han sprang helt enkelt ifrån sina kamrater när de lekte och busade. Det blev sedan skoltävlingar på Högre Allmänna Läroverket i Hudiksvall och oftast kom Göran först till målnöret. Efter en tid upptäcktes han av Strands IF, och nu tog karriären verklig fart och 1963 blev ett toppår.

-Men nu får du inte säga, att jag fick allt gratis, påpekar han. En del tror att jag inte tränade alls, eller minimalt, men det är inte sant. Jag sprang nästan varje dag, bara någon vilodag då och då. Det räcker inte med talang, man måste bemöda sig också.

Kanske sprang jag till och med litet för mycket. Mina knän blev slitna och säsongen 1964 blev en besvikelse, så stor att jag sedan beslöt lägga av med löpandet. Ibland har jag tänkt att det var synd, att jag inte fick ett par år till. Onekligen hade jag 1963 lagt en god plattform för riktigt stora resultat.

Nu fick livet ta en annan vändning. Det blev humanistiska studier och framför allt musik. Han studerade flera år vid musikhögskolan i Göteborg och han kom också med i OD och fick under Eric Ericsons ledning göra en mycket minnesvärd konsertresa genom USA. Massor

med akademiska betyg samlade han på sig och utbildade sig till lärare. Efter en skilsmässa kom han i mitten av 90-talet tillbaka till Hudiksvall och under åren fram till pensioneringen undervisade han i 11 olika humanistiska och estetiska ämnen, där sång och musik var väsentliga inslag.

Han har själv också varit en entusiastisk körsångare och även ledare för manskörer. När han får tag i en gitarr, kan han bli en eminent trubadur med Bellman och Dan Andersson som favoriter.

-: Jag har varit en gynnad människa, säger Göran, på så sätt att jag har haft "lätt för mig".

När jag idrottade tränade jag ofta, men det var aldrig plågsamt att springa. Jag kände lust i löpningen till dess att knäna började krångla. På samma vis var det med mina studier i humaniora och musik. Det var ett nöje att studera.

Ragnar Sundberg

Sällskapetets resa nästa år - 2016.

En intresseundersökning!

På den finska sidan har Finnkampen, alltsedan starten 1925, arrangerats i Helsingfors. Den startade på Djurgårdens IP för att sedan flytta över till det Olympiastadion som byggdes för OS 1940 (som inte blev av p.g.a. andra världskriget).

Nu ska Olympiastadion genomgå en stor renovering och det innebär att

Finnkampen 2016 kommer att utkämpas i Tammerfors.

Svenska Friidrottsförbundet planerar en gruppresa.

Är Du intresserad? Anmäl då detta till

Erik Wiger erik@wiger.net 070-749 00 38

Journalisten Leif Sundell, Ljusdal, har skrivit idrotts-historiska artiklar i Söderhamns IF:s "SM-tidning" och har gett sitt tillstånd att publicera dem i Idrottsminnen. Här kommer den första:

SÅDAN FAR SÅDAN SON.

Äpplet faller...

Ja, just när det gäller Per "Pelle" Eriksson, 90 år nu, och sonen Thomas, 52.

Per var duktig friidrottare på 1940 och 50-talet och är den hälsingeherre som tagit flest SM-guld genom åren, 11 stycken.

Thomas hoppade hem sex SM-guld.

Per "Pelle" Eriksson kom ursprungligen från Morgårdshammar. Hälsing blev han i mitten av 1940-talet då han flyttade till Söderhamn för militärtjänstgöring. Och så blev han kvar och tävlade i friidrott först för Söderhamns IF, sedan för Ljusne AIK innan det blev Arbrå IK dit han flyttade i början på 50-talet.

Det var fem- och tiokamp som var Pelles stora grenar. Han tog, till exempel sex SM-guld i femkamp, fem i tiokamp och en merit var också sjundeplatsen i London-OS 1948.

I dag bor Pelle i Uppsala.

När sonen Thomas föddes 1963 hade Pelle Eriksson lagt spikskorna på hyllan, men visst var det så att Thomas (dottern Lena också för den delen) blev inspirerade av sin pappas klippböcker.

- En dag, jag tror att jag var tio, så hittade jag pappas klippböcker. Jag hade före det ingen aning om att han varit en duktig friidrottare och när han såg att jag var intresserad så

ordnade han en höjdhoppställning hemma på gården, berättar Thomas.

I höjd blev det, så småningom, två SM-guld, i längdhopp tre stycken och i tresteg ett. En fantastisk prestation som han är ensam om. Han satte också två svenska rekord, i höjd och tresteg.

Konstigt nog blev det inget SM-guld i tiokamp trots att det personliga rekordet lyder på hela 8025 poäng. Det resultatet placerar honom på tio-bäсталistan genom tiderna i Sverige.

- Jag hade alldeles för stora förväntningar på mig själv och när det tog emot lite så struntade jag att fullfölja. Sen var det så att SM i tiokamp låg i fel tid för mig.

När det gäller höjdhopp är det bara Patrik Sjöberg, Stefan Holm och Linus Thörnblad som hoppat högre än Thomas.

Ett tag hade Thomas alltså det svenska rekordet. Det var efter det att han hoppat 2,27 meter vid en tävling i Taipei i september 1982. Det var Patrik Sjöberg som hade rekordet innan och det var han som tog tillbaka rekordet året efter.

Thomas personliga rekord är 2,32 och det hoppade han i Austin, Texas, 1983.

- Om jag fått göra om alltihop skulle jag ha satsat enbart på höjdhopp. Nu blev det varken hackat eller malet, men rätt skapligt ändå. När det gäller tiokamp var jag för dålig på 400 meter och 1500 meter och lade bort 500-600 poäng där.

Thomas var med i ett OS, 1984 i Moskva, och där hoppade han både tresteg och höjd, men gick inte vidare från försöken.

Han var förresten med i det svenska friidrottslandslaget så sent som säsongerna 2009-2010 – då som landslagsläkare. För efter idrottskarriären och studier på college i USA så utbildade sig Thomas till läkare. Han bor i dag i Enköping men jobbar på Elisabethsjukhuset i Uppsala.

Leif Sundells andra artikel:

REKORDTJEJEN FRÅN LJUSNE.

Egentligen var jag en rätt lat tjej.

Men Agne Johansson, han som tränade oss i Ljusne, väckte intresset för friidrott på allvar hos mej.

Det berättar Gun Olsson, 69 år ung nu, när vi träffar henne hemma i Klippan i Skåne.

Och hon har fortfarande klipp i steget.

Gun Olsson – hon hette Eriksson som ogift – är den hälsingedam som tagit flest SM-guld genom åren.

Det var en gång – som det nu så fint heter. Den här gången handlar det om en ung flicka från Ljusne några långa häcklopp utanför Söderhamn.

Namnet: Gun Eriksson.

Det började med att hon och hennes kompisar tyckte om att springa fort. Och hoppa långt.

Och de hade lärt sig att det gick fortare att om man startade på ett speciellt sätt med hjälp av gropar i kolstyggen. Startblock numer.

- Jag tyckte om att tävla och bara vi kom in i klubbens folkvagnsbuss för att åka iväg på tävlingar så var det rätt skoj, men jag hade svårt att komma just i väg. Det var Agne Johansson som pushade på mig och han var rätt så envis och det var bra det, säger Gun som började sin friidrottsbana i slutet av 50-talet.

Hemma i Hälsingland vann hon det mesta hon ställde upp i. Och allra bäst var hon i längdhopp. Sprint var hon också bra på. En bra kombination.

-Jag har en massa DM-guld i någon låda någonstans, men hur många vet jag inte, säger Gun.

1967 värvades Gun till gävleklubben IF Skade. De hade fått upp ögonen för Gun när hon knep en bronsplats i SM-längdhopp – året innan. Och första säsongen i Skade tog hon sitt första SM-guld, det just i längdhopp.

- Så träffade jag Kenth (Olsson) och flyttade med honom till Helsingborg. Jag började också tävla för IFK Helsingborg och eftersom Kenth var häcklöpare så blev det att jag började träna på det också. Men första säsongen i Helsingborg 1968 var ingen bra säsong för mig, ett typiskt mellanår kan man säga. Men det skulle bli ändring. Åren efter blev det sex raka SM-guld på 100 meter häck och fyra raka i 200 meter häck. 1969 var förresten det första året som damerna sprang 100 meter häck (80 meter häck innan) och det blev 200 meter häck också det året.

Med de tio SM-gulden, plus det i längdhopp 1967, så är hon den hälsingedam som tagit flest SM-guld i friidrott. Hon har ett antal silver- och bronsmedaljer också hemma i prisskåpet. Gun hade det svenska rekordet både på 100 meter häck och 200 meter häck. Rekordet på 200 meter häck var också lika med Nordiskt rekord.

200 meter häck för damer gällde bara de fyra år som Gun vann, 1974 blev det 400 meter häck och det året vann Lotta Malmström (nu boende i Ljusdal) SM-guldet.

- Lotta och jag är bästa vänner, berättar Gun.

Gun Olsson har inte bara samlat på SM-medaljer, hon har förstås också en hel massa idrottsminnen.

- På den här tiden matchade vi inte bara mot Finland i de så kallade Finnkamperna (Gun har gjort sju) vi hade

landskamper i övrigt också och det är fina minnen. Jag hade också fördelen att få vara med i ett OS, 1972 i München, berättar Gun som också var med på EM i Aten (1969) och i Helsingfors (1971). Något VM fanns inte då utan det första friidrotts-VM:et arrangerades i Helsingfors 1983.

Berätta vad som hände under för-OS i München.

- Jag var ensam svensk som skulle tävla den här förmiddagen. Jag kom in på stadion och skulle springa i det andra heatet. Då upptäckte jag att jag glömt mina spikskor på hotellet. Det blev panik förstås, jag menar jag kunde ju inte springa ett häcklopp i gymnastikskor. Vår förbundskapten Gusti Laurell satt på läktaren och såg att det var något problem och han stack iväg för att leta de andra svensktjejkerna för att låna ett par skor. Då kom det en tyska fram till mig som sett mitt dilemma och hon lovade att fixa ett par spikskor. Hon kom också med ett par, men de var två nummer för stora. Gusti kom tillbaka och fixade det, vi snodde tejp runt skorna för att få dem att sitta. Jag fick till och med byta heat, fick springa i det sista, och jag gjorde ett riktigt bra lopp och blev fyra. I OS året efter åkte jag ut i försöken.

Och när lade du spikskorna på hyllan?

- Jag lade egentligen av efter säsongen 1973, men så hade Helsingborg fått SM 1974 och då tyckte ledarna i klubben att det var för jäkligt att jag hade slutat. Det blev lite träning, men jag vann 100 häck. Men sedan var det slut. Efter det att jag fött Karin 1975 så gjorde jag ett försök att springa 400 häck, men det blev inget. 400 meter var alldeles för långt för mig.

Och nu?

- Jag har varit tränare i friidrotten här i Klippan – för de allra yngsta barnen. Nu är det skönt pensionärliv som gäller och jag tar snabba promenader, springer en del cyklar och håller på med chigong. Jag motionerar med andra ord, en hel del.

Från Helsingborg till Klippan?

- Det blev först Stockholm ett par år eftersom Kenth kom in på GIH. Sen blev det flytt till Klippan när Kenth fick jobb som gymnastiklärare här. Jag har bott här sedan 1972.

Kommer du till SM i Söderhamn?

- Nä, det blir nog inte så. Min dotter Karin fyller 40 år samma helg och ska ha kalas då, så det blir nog tyvärr ingen resa till Söderhamn.

Ett annorlunda krigsminne.

Under kriget var ett läger för norska krigsflyktingar i Homna, utanför Voxna.

Några av dem deltog ibland i Voxna IF:s fotbollsträningar.

Vid ett tillfälle när Voxna IF hade bortamatch i Kilafors fattades det spelare när det var dags för avresa. Då kom någon på idén att stanna till vid norsk-lägret och fylla ut laget med norrmän. Sagt och gjort. Med förmaning om att inte ”öppna käften” och avslöja sig blev dom tillfälliga lagmedlemmar i Voxna IF.

Det ta är en hemlighet som Idrottsminen är först med .

CONNY FORSELL

Sundells tredje artikel:

Edsbyn – bandy och skidor.

Jovisst, visst provade edsby-tjejen Annika Petersson, 36 år, på det här med bandy och längdskidor också i ungdomens år.

Men så upptäckte hon att hon var rätt bra på att kasta saker.

Det slutade med åtta SM-guld i spjut, 14 finnkamper och flera Europa-cuper.

En EM-start (2006 i Göteborg) blev det också. Nu har hon stoppat undan tävlingsspjutet

Så vad hände sen?

GULDTJEJEN SOM LADE AV.

Det var på hösten 2012 som trotjänaren i det svenska friidrottslandslaget, Annika Petersson från Edsbyn, tackade för sig. Hon gjorde det i Göteborg i sin 14:e Finkamp.

- Visst hade jag kunnat fortsätta, men jag hade haft problem med ett knä länge och jag kände att det var dags att göra något åt det och jag förstod att det skulle ta tid med rehabiliteringen. Dessutom att det skulle krävas en hel del om jag skulle ta mig tillbaka till normal form, berättar Annika.

Så beslutet blev att sluta. Eventuellt skulle det kunna bli något kast i någon mindre tävling. Och när sedan beskedet kom att grannstaden Söderhamn skulle få arrangera SM 2015 så började funderingarna på en liten liten comeback.

- Jag ville vara med, men det blev en sen operation av knäet och rehabiliteringen pågår fortfarande. Jag är inte redo för någon SM-start, jag har nämligen inte rört spjutet sedan den där höstdagen 2012 i Göteborg, säger Annika.

Men vad hände sen?

Det vill säga efter det att den aktiva friidrottskarriären avslutats. Leva gott på alla intjänade pengar?

- Oj, om det vore så väl. Som spjutkastande dam så var det sparsamt med prispengar och sponsorer. Jag har jobbat heltid i industrin hemma i Edsbyn under hela karriären, säger Annika. Med sig från de aktiva åren har hon förstås en massa härliga minnen. De åtta SM-gulden förstås, ett svenskt rekord (57,31) satt i samband med SM i Eskilstuna 2007, EM i Göteborg, även om hon åkte ut i kvalet, Europacupen och alla Finnkamper förstås.

Men inte bara fina minnen utan också en krånglande rygg, en opererad axel och opererade benhinnor. Och så det här med knäet som hon fortfarande rehabiliterar efter operationen för drygt ett år sedan.

- Det här med rehabiliteringen är bra, för när jag ändå är på gymmet så kör jag lite andra övningar också. Jag gillar, till exempel, att boxas, säger Annika.

Ska vi tro att det är klipp i högersläggan?

Den stora förändringen efter den avslutade friidrottskarriären hände dock på arbetsfronten.

- Jag kände att jag ville jobba med människor och satt och kollade en hel del på olika utbildningar. Jag fastnade för en utbildning i Hudiksvall, säger Annika, som vid 34 års ålder satte sig på skolbänken. I juni månad blev hon färdigutbildad behandlingspedagog och jobb har hon också fått – på Hedens omvårdnadscenter i Bollnäs.

Sundells fjärde artikel:

SM-KUNGEN FRÅN JÄRVSÖ.

Som aktiv nådde Erik Wiger, 73 år, en bronspeng som bäst i ett friidrotts-SM. Nu, så där 50 år senare, kandiderar han definitivt på titeln SM-kung.

I sin databas har han nämligen 160 000 namn.

Namn på friidrottare som någon gång varit på pallen i ett friidrotts-SM. En guldgruva i sig.

Ingen kommer ihåg en tvåa. Så när Erik Wiger från Järvsö fick frågan av en lärarkollega i Haninge hur många gånger löparen Gunder Hägg förlorat ett SM-lopp så kunde han inte svara. Erik hade dittills ”bara” samlat alla guldmedaljörer (sedan första friidrotts-SM 1896 i Helsingborg) i sin databas. - Ett stölleprov bara det, men när den här läraren ställde frågan så bestämde jag mig. Ingen kommer ihåg en tvåa och därför utökade jag min sökning och tog med alla finalister, berättar Erik.

Allt började 1984 med att Eriks son hade till uppgift att försöka lära sin far det härmed datorer – och databaser. Du kan börja med att skriva av telefonkatalogen var ordern. - Jag började, men lade in en protest ganska snart. Jag hittade i stället en skrift om just svenska mästare i friidrott och det var intressantare och började skriva in dem i stället. Men det stod bara, till exempel, 1 Larsson, Södertälje och resultatet så när jag sedan bestämde mig för att göra det här på riktigt, så fick jag börja om från början.

Sedan dess har det blivit många timmar i Riksarkivet för att bläddra i tidningar och leta resultat från alla SM-tävlingar genom åren. Och då var det inte bara friidrotts-SM utan också terräng-SM och stafett-SM. Och nu, när han kommit ikapp så är det Sveriges alla landskamper och alla deltagare från både Sverige och motståndarländerna som gäller. Ett digert jobb det också.

-Det har inte varit lätt att hitta alla, men jag har fått tag på nördar från andra länder också, så nu är det klart, allt från den första landskampen mot Belgien 1913 till dags dato, säger Erik.

Och nu?

-Nu håller jag på med alla junior-SM och ungdoms-SM. Man måste ju ha något att göra nu när man är pensionär, säger Erik som i dag har 160 000 namn sin databas. 100 000 manliga friidrottare och 60 000 kvinnliga.

Vem är SM-kung respektive SM-drottning?

-Det är löparen Isabellah Andersson som ”sprang” förbi Eric Lemming, spjutkastaren som tävlade för IS Lyckans Soldater och senare Örgryte IS. Lemming hade 25 guld. Isabellah vann SM-milen i Malmö i våras och tog därmed sitt 26:e SM-guld. Nu har hon 28.

Bästa hälsingar då?

-Pelle Eriksson, Ljusne och Arbrå, Ingrid Wehmonen (ogift Wallin och blev senare Miller), Ljusdal och Gun Eriksson-Olsson, Ljusne, med elva guld vardera.

Och du?

-Det blev inget SM-guld men jag finns i alla fall med på min egen lista. Jag var trea i Göteborg 1962.

Den här guldgruvan som du sitter på, rättare sagt har i din dator. Vad är den värd?

- Det vet jag inte , men min son Ulf, är datakille, gjorde ett överslag och menar att det handlar om c:a en miljon kronor.

Erik Wiger började sin friidrottsbana i Järvsö IF och var i huvudsak hinderlöpare. Hans bästa tid, (8.54,2) på 3000 meter hinder står sig än idag som distriktsrekord i Hälsingland. I klubbväg har han representerat IFK Sundsvall, IFK Växjö och Stockholms Studenters IF också.

Erik har fått skriva sitt eget namn i landskampslistan också. Han har gjort en seniorlandskamp, Finnkampen i Karlshamn 1962 där Sverige mötte Finland B. Erik var tvåa i hinderloppet.

Erik Wiger har även gjort två juniorlandskamper, varit förbundskapten för friidrottarna ett år (1977) samt grenansvarig under flera år.

Och höjdaren då?

- Måste säga OS i Montreal 1976 när jag var grenansvarig för medel- och långdistans. Det var då som Anders Gärderud vann OS-guld.

SM-veckan i orientering 1965.

Hälsingland stod för 50 år sedan som värdlandskap för orienterarnas andra SM-vecka. Året innan, 1964, hade ett försök med liknande koncept gjorts i Småland.

Fyra klubbar stod för fem tävlingsdagar i månadsskiftet september-oktober. Vallsta SK svarade för såväl herrarnas som damernas kavlar, Rehns BK natt-SM, Söderhamns OK damernas och damjuniorernas mästerskap samt IFK Bergvik för herrarnas och herrjuniorernas mästerskap.

De enda SM-tävlingar som inte avgjordes i Hälsingland det året var juniorernas kavle samt premiärtävlingen av långdistansen, det som idag heter ultralång.

Inledningen, 25-26 september, var herrarnas kavle, som startade med en individuell nattsträcka och sedan omstart. Ja, till och med två omstarter eftersom andra sträckan också löptes individuellt innan jaktstarten började på sista sträckan efter sammanlagd tid för lagets två första mannar.

Anledningen till två omstarter var att man ville slippa de stora klungbildningar och kompislöpning som förekommit året innan.

Vallsta SK arrangerade kavlarna på Generalstabens så kallade grönsaksblad i skala 1:50000 och det är faktiskt de sista SM-tävlingarna som avgjorts på den karts kalan.

Banläggaren Gillis Unger använde terrängen mellan Växbo och Flästa för nattsträckan, som startade strax öster om Trolldalen i Växbo med målgång i Flästa. Andra sträckan gick öster om Flästa medan slutsträckan gick från Flästa över Sjögråberget med slutmålet på bron över Ljusnan i Lottefors.

Hällefors OK vann medan de uttagna hälsingelagen fick nöja sig med blygsammare placeringar, 41 (Iggesund-Njutångers OK) och 50 (Forsa IF). Söderhamns OK utgick redan på nattsträckan.

Fyra dagar senare, torsdag 30/9, var det dags igen för Vallsta SK, som även nu använde sig av terrängen mellan Växbo och Flästa. Den här gången var det damernas tur att tävla om kavlemästerskapet, som blev en ren uppvisning av OK Pan från Kristianstad. Skånelaget vann med dryga kvarten. IFK Bergvik bästa hälsingelag på plats 23, Söderhamns OK 27 och Rehns BK 30.

Senare samma dag avgjordes natt-SM och på den här tiden var det bara herrseniorer som tävlade om nattmästerskapet. Rehns BK hade tilldelats det arrangemanget och inför detta framställt en helt ny karta, som var Hälsinglands första moderna tävlingskarta i skalan 1:25000.

Tävlingen avgjordes väster om Kilafors med start i Granbo och mål vid Västansjö skola. Banläggare – och kartritare - var Tord Hansson.

Kenneth Hindsberg, Stora Tuna IK, hade verkligen prickat in formen lagom till SM-veckan och följde upp sträcksegern på kavlens nattsträcka på lördagen med att vinna även individuella tävlingen på torsdagen. För hälsingarna var det rena natta och den bäste av dem hittar man på plats 49, Tord Lidström, Forsa. Örjan Lönnberg, OK Nordanstig, blev 51 och Karl-Johan Olsson, Forsa, 74. IFK Bergvik och Söderhamns OK samarbetade med att arrangera de individuella dagmästerskapen i samma terräng

mellan Mo och Segersta och med Segersta hembygdsgård som vacker målplats båda dagarna.

Söderhamns OK var först ut med de båda damtävlingarna lördag 2 oktober. Ansvariga banläggare var Bertil "Kron" Eriksson och Åke Ågren.

Det var också den tävlingsdagen som blev den mest framgångsrika för Hälsingland resultatmässigt sett med pallplaceringar i såväl senior- som juniorklassen.

Seniorklassen blev en rysare med medaljtrion inom 13 sekunder. Vann gjorde Gunborg Åhling, Filipstad, med knappa tre sekunders marginal till Gun Ädel, Vallsta SK, som i sin tur förpassade skidlandslagskompisen Barbro Martinsson till bronsplatsen.

Förutom Gun Ädel representerades Hälsingland av mästarinnan från 1951, Elsa Larsson, OK Dellen, som nu fick nöja sig med placeringen 68.

Även bland damjuniorerna blev det en medalj till värddistriktet genom Karin Dehlin, Hudiksvalls IF. Karin knep bronset efter mästarinnan Margareta Pihl, OK Kåre och Siv Hansson, Rotebro. Övriga hälsingeflickor var Gun Nilsson, Rehns BK, 18, Sonja Johannesson, Söderhamns OK, 38, och Inger Stridsberg, Söderhamns OK, 46.

Avslutade SM-veckan 1965 gjorde herrarna 3 oktober då såväl seniorer som juniorer tävlade i samma terräng och på samma karta – 1:25000 – som damerna gjort dagen innan. Banläggare för herrtävlingarna var IFK Bergviks före detta landslagslöpare Helge Wiklund och Carl-Erik Jonsson.

Seniormästare med klar marginal, tre minuter, blev Halvard Nilsson, Skellefteå OK, och bland juniorerna vann Bengt Widström, Kumla OK.

För Hälsingland gick det bäst på juniorsidan med Jan Erik Sättlin, Iggesund-Njutånger, som åttonde man. Rolf Westlin, Rehns BK, 65.

Bland hälsingeseniörerna var Karl-Johan Olsson, Forsa, 63, Martin Rehnvall, Rehn, 74, Jan-Erik Blom, Söderhamn, 90, och Lennart Johansson, Rehn, 93.

CONNY FORSELL

Visning av Historiska Idrottsfilmer.

Centralföreningen för Idrottens Främjande har köpt sändningsrätten till drygt 500 idrottsliga filminslag och 183 inslag av TV:s Stopptid.

Allt detta har Centralföreningen ställt till idrottens förfogande.

Sällskapet har skaffat möjligheten att visa dessa.

Vi kommer, med utrustning (dator + storbildsskärm) och visar.

Ni ordnar lokal, fika och annonsering (vi rekommenderar lokal affischering).

Vid intresse att ordna en filmkväll/idrottscafé kontakta

Erik Wiger erik@wiger.net 070-749 00 38

Conny Forsell conny.forsell@outlook.com 0278-66 61 24

Besök Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskaps Hemsida: hihs.se

För er som inte redan varit inne på vår hemsida kommer här en kort information om vad man kan hitta bakom rubrikerna. Som noviser på området har vi startat upp försiktigt det första året och därför fattas en hel del, men nytt material läggs ständigt in och hjälps vi alla åt så kommer vi så småningom att få en sida väl värd att besöka.

Bocken klickar man på när man vill komma tillbaka till startsidan.

Bildspelet startar när man trycker på valfri grå prick under den första bilden.

Styrelsen hittar man under denna rubrik med foto och kontaktuppgifter.

Om oss berättar vi om HIHS verksamhet, organisation och historia.

Arkiverat på Glysis är en förteckning över det material från hela Hälsingland som finns i vårt Forskarrum i Glysishallen i Hudiksvall.

Forskarnotis här lägger vi in intressanta notiser om Hälsingeidrotten.

Ledarprofiler är ett nystartat projekt med syfte att bevara minnet av Hälsinglands stora idrottsledare.

Idrottsplatser, gamla och nya, inventeras i samtliga Hälsingekommuner. Nästa steg är att lägga in dom på hemsidan med namn, text och fotografier. Arbetet pågår men redan nu kan man se ett stort antal.

Idrottsplatserna visas i bokstavsordning kommunvis och fakta med ev. foton syns om man klickar på namnet. Var dom är eller var belägna syns om man går in på världskartan längst ner på förstasidan och lokaliserar

söksområdet genom att trycka på +tecknet. Varje pil markerar en idrottsplats och namnet syns när man klickar på pilen.

Idrottsminnen kan du nu också läsa digitalt genom att trycka på texten "Läs" under det nummer du önskar läsa. Bläddra genom att trycka på höger eller vänsterpil. Texten går även att förstora.

Hälsingeguldet, namnen på Hälsinglands bästa idrottare finns från 1938.

Kontaktpersoner för hemsidan är:

Anders Skoglund E-post: agskoglund@gmail.com

Ragnar Sundberg E-post: ragnar-sundberg@mail10.calypso.net

Kassörens ruta.

Enskild person, idrottsförening, specialdistriktsförbund, organisation, företag, kommun eller myndighet kan vara

medlem i **Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap**

bankgirokonto 273-0133

Enskild medlem 100:-

Förening 200:-

Specialdistriktsförbund, organisation, företag, kommun och myndighet 500:-

Vid genomgång av vårt medlemsregister konstateras att det är ganska många som ännu inte betalt sin medlemsavgift för 2015, vilket vi förmodar enbart beror på ett förbiseende.

Vi hoppas på ännu bättre stöd för att bevara allas vår idrottshistoria.

HÖSTENS IDROTTSRESA 16 – 17 SEPT. 2015.

Tierp –Åland – Gävle.

Avresa: Ons. 16/9 kl.08.00 från Kattvikskajen i Hudiksvall med stor buss.

Söderhamn, Resecentrum c. 8.45

Prel. program: c.11.00 Tierps motorstadion.

15.00 Färja Grisslehamn – Eckerö m. buffé.

c.18.30 t. Mariehamn o. Inkvartering, hotell Cikada med bl.a. bastu, inom- o. utomhuspool. 2-3pers/rum.

c.19.00 Info om IFK Mariehamns verksamhet.

Torsdag: 8.00 frukost

10.00 Eckerö sporthall

2.30 Färja Eckerö – Grisslehamn m. buffé.

c. 17.30 Besök på Gefle IF:s nya arena

19.00 Hockey Brynäs – Malmö

c. 23.30 t. Hudiksvall

Medtag brunch för onsdagförmiddag.

Cirkakostnad: 1150 kr inkluderar resa, hotell med frukost, 2 bufféer, hockey och guidning. (Beräknat på 20 deltagare och med 5000 kr subvention från HIHS).

OBS ! Anmälan senast 25 aug. 2015 till Leif Styrman, tel 070-2299300 ellere-post ulla.marta@telia.com med uppgifter om namn, födelsedatum, tel. och påstigningsort.

Välkommen med anmälan!

Gör ett besök i Glada Hudik

Här finns den unika miljön och Sveriges gladaste handelsstad med ett 80tal butiker, restauranger och caféer mitt i centrum.

ETT RIKARE LIV – FÖR OSS ALLA

Under den senaste tioårsperioden har Sociala Fonden och Sundbladiska Fonden vid Iggesund delat ut drygt 2 miljoner årligen till föreningslivet i Hälsingland och Härjedalen. Pengarna är till stöd för aktiviteter och investeringar i föreningar med ungdomsverksamhet.

Fonderna är fristående, men styrs av representanter för Holmenföretagen i Hudiksvall och de fackliga organisationerna inom företagen.

Ett starkt föreningsliv i Hälsingland gör det lättare att rekrytera och behålla arbetskraft i vår region. Och ger oss som redan bor här en rikare fritid.

IGGESUND
HOLMEN GROUP
iggesund.com

